

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2006/150

BETREFT: Basisonderwijs: Bijdrage voor verjaardagen.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 26.09.2006

1.2 Verzoeker

Algemeen directeur van een scholengroep.

1.3 CZB

Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 26 september 2006.

Bij brief van 10 oktober 2006 werd verzoeker geïnformeerd over de zittingsdag.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Om de excessen bij verjaardagen wat in te dijken - sommige ouders brengen voor de verjaardag van hun zoon of dochter hopen lekkers mee en sommige zelfs veel te dure geschenkjes voor de klasgenootjes en de leerkracht - heeft een basisschool beslist aan alle ouders een bijdrage te vragen en de snoep zelf te kopen.

Aan de ouders van de kleuters wordt 4 euro gerekend. Aan die van het lagere 5.

Het bedrag wordt in het begin van het schooljaar geïnd en naarmate de verjaardagen zich voordoen, koopt de school een hoeveelheid snoep die dan aan de klasgenootjes wordt uitgedeeld.

Blijft er op het einde van het schooljaar wat geld over, dan verrast de school de leerlingen met een ijsje.

Voor het geval er geld te kort is, legt de school bij van het budget.

Is die handelwijze wel in overeenstemming met de principes van zorgvuldig bestuur?

3. ZITTING VAN DE COMMISSIE

3.1 Datum en uur

6 november 2006, 13u.30

3.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Hilde Timmermans, Raf Verstegen, Etienne Becuwe.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Geen.

4. ADVIES

4.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Art. 27. § 1. In de door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen bijdragen worden gevraagd voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

§ 3. Na overleg binnen de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

* Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende het zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

4.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Verder kunnen geen bijdragen gevraagd worden voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen.

Het principe van kosteloos onderwijs betekent niet dat aan de ouders geen geld gevraagd mag worden maar betekent wel dat er geen inschrijvingsgeld gevraagd mag worden en dat ze niet moeten betalen voor datgene wat noodzakelijk is in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

Aanvullend aan het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen er onderwijsactiviteiten en een dienstverlening voor leerlingen georganiseerd worden die niet noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen of ontwikkelingsdoelen, zowel binnen of buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen. Hiervoor geldt het principe van de kosteloosheid voor het basisonderwijs niet. Het gaat om een afzonderlijke dienstverlening die niet verplicht is en waarvoor een bijdrage aan de ouders gevraagd kan worden.

De Commissie is van oordeel dat de school aan de ouders geen willekeurige bijdragen mag vragen. Het aanrekenen van kosten in de bijdrage dient reëel te zijn: enerzijds in overeenstemming met de door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds voor goederen of diensten waarvan de betrokken leerling gebruik heeft gemaakt. In dit dossier is dat blijkbaar de bedoeling.

Het is duidelijk dat het aankopen en verdelen van snoepgoed niet noodzakelijk is in het kader van eindtermen en ontwikkelingsdoelen en hiervoor dus een bijdrageregeling kan gelden. Het gaat hier om een vrijwillige bijdrage. De ouders kunnen niet verplicht worden om ze te betalen. Wanneer de school met dergelijke bijdragen wil werken dan is het noodzakelijk dat dit besproken wordt met de verschillende geledingen (ouders, leerlingen, personeel) van de schoolraad. De lokale onderwijsgemeenschap moet goed en volledig ingelicht worden over de afspraken die in de schoot van de schoolraad worden gemaakt. Het overleg houdt rekening met een eventuele vrijstelling voor behoeftige ouders.

De Commissie zorgvuldig bestuur vraagt wel aandacht voor de nieuwe maatregelen van de federale en onderwijsoverheid inzake gezondheidsbeleid op school. Er komt een strategisch actieplan waarbij scholen, centra voor leerlingenbegeleiding en lokaal gezondheidsoverleg de gezondheid van de leerlingen wil verhogen. In dit verband is het wenselijk om voor snoepgoed alternatieven uit te werken, zoals dat geldt in een aantal scholen, zoals o.a. boeken, uitstappen, speelgoed e.a.

Brussel, 6 november 2006

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter